

Årsplan 2020/2021

Espira Dragerskogen barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	5
Barns medvirkning	13
Samarbeid med foreldrene	14
Overganger	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	16
Barnehagens fagområder	20
Vedlegg	22

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

- Espira Dragerskogen ligger i Vestre Toten kommune, Bakkerudvegen 70, 2835 Raufoss. Barnehagen ligger i fine omgivelser i forbindelse med boligfeltet Dragerskogen nord. Vi har en barnehage med et stort uteområde som blir brukt flittig, med grønnsakshage og i tillegg har vi to gapahuker rett nede i skogen og en fin miniskog utenfor gjerdet som blir brukt av store og små.
- Barnehagen har fire avdelinger: Snublefot og Lillefot (0-3 år), Rockefeller og Storefot (3-6 år)

Faktaboks

- Åpningstid: 6.30-17.00
- Åpent 12 måneder i året, stengt jul, nyttårsaften, og vi stenger kl 12.00 onsdag før skjærtorsdag. I samråd med SU holder vi eventuelt stengt en uke i ferien.
- 5 planleggingsdager pr år, barnehagen er da stengt.
- Fullkosttilbud med fokus på variert og sunn kost. Vi har frokost bufe', lunsj med brød og varmmat og fruktmåltid.
- I den nasjonale undersøkelsen fra UDIR fikk vi en score på 4,7 av 5.
- SOS-barnehage i Zimbabwe som vi støtter i et samarbeid med alle Espira barnehager.
- Real FAG, språk og bevegelse er faglige satsningsområder.
- I et samarbeid med Høgskolen Innlandet og Vestre Toten kommune, deltar vi i en regionsamling for ledere "Kompetanse for fremtidens barnehage" som er ett virkemiddel for å støtte implementering av rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Dette er et viktig ledd i å sikre alle barn et barnehage tilbud av høy kvalitet. Strategien skal stimulere til barnehagebasert kompetanseutvikling, styrke barnehagen som lærende organisasjon og barnehagens pedagogiske praksis (strategien 2018 – 2022). Personalet jobber med barns psykososiale miljø på personalmøter, ledermøter og avdelingsmøter. I Espira sitt utviklingsprosjekt BLIKK, vil det å styrke barnas kommunikasjon og språk, bli en del av dette arbeidet.
- Spireportalen, kommunikasjonsplattform for samarbeid barnehage-hjem.
- Facebookside: Espira Dragerskogen barnehage, jevnlig innlegg fra hverdagen i barnehagen.

- Kontaktinformasjon til barnehagen: Ann Kristin
Strande: styrer.dragerskogen@espira.no Tlf:61194590 mobil: 92862174

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Leken har en stor plass i vår barnehage noe vi har lagt til rette for gjennom våre daglige rutiner. Dette er en arena hvor barnet tilegner seg et godt grunnlag for sosial kompetanse.
- Vi støtter barna, lar dem medvirke, slik at de selv erfarer å være en del av fellesskapet, samtidig som de får en forståelse for at andre også skal få ta del i dette.
- Gjennom undring og utforskning på turer og i uteleken, erfarer barna viktigheten av å ta vare på naturen og alt som lever der.
- FN uken gir barna en erfaring med andre levemåter og det å vise nestekjærlighet gjennom å dele.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Ved å være tilstedeværende og lyttende voksne i vårt samspill med barna skaper vi gode relasjoner og en trygg barnehagehverdag.

- Vi er tett på barna, snakker med dem, lytter til dem og hjelper de gjennom motgang og medgang. På denne måten kan de lære godt samspill med andre, utvikle empati, knytte vennskapsbånd og bli selvstendige barn.
- Ved å være tett på barna forebygger vi mulighetene for krenkelser, mobbing, utestengelse og enda alvorligere tema som vold og overgrep. Gode samtaler, omsorg og nærhet gir oss muligheten til å gripe fatt i saker som ellers kan være vanskelig å oppdage.
- Vi jobber målrettet med barnas helse gjennom bevegelsesglede og sunn kost. Vi er mye ute, vi går turer i nærmiljøet, minirøris og hinderløype innendørs. Vi har fokus på gode og sunne måltider.
- Uavhengig av kjønn gir vi alle barn de samme mulighetene til å utøve varierte aktiviteter i barnehagen.
- Vi har et godt og tett samarbeid med PPT, Barnevernstjenesten, Tidlig Innsats Team og Helsestasjon.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for omsorg:

- Bruke god tid på tilvenningen, slik at barna kan oppleve trygghet i barnehagehverdagen.
- Støtte barna i å vise omsorg for hverandre, og hjelpe de til å få tillit til både voksne og barn.
- Dele barna i smågrupper, for å sikre at alle blir sett, hørt og tatt hensyn til.
- Alltid ha et ledig fang eller en hånd å holde i.
- La barna sove/hvile når de har behov for det.
- Møte barna med et "Hei" når de kommer og "Huset" når de går.
- Kommunisere med foresatte gjennom spireportalen og daglig møter i hente og bringesituasjon.
- Gjennomføre jevnlig foreldresamtaler

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek

- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Være voksne som er interessert i å høre på hva barna har å si og utfordrer de til egen tenkning.
- Vi er opptatt av å gi barna god selvfølelse og at de gjennom den kan forstå både seg selv og andre.
- Personalet jobber sammen med barna for at de skal lære å ta egne valg, føle seg betydningsfulle og stå for de valgene de tar.
- Barna skal i samspill med andre barn og voksne få erfaringer som fremmer barnets beslutningsprosesser.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Læring skjer kontinuerlig gjennom hele barnehagehverdagen. En forutsetning for dette er at barna opplever å være i godt samspill med andre, med trygghet som grunnlag.
- Vi skal støtte opp om hvert enkelt barns kreativitet og læringslyst, ved å sørge for progresjon og utvikling.
- Jobbe med et inkluderende fellesskap ved å ta utgangspunkt i barnas ulike læringsnivåer, slik at de kan erfare og oppleve mestring ut fra sitt eget ståsted.
- Organisere hverdagen slik at barna kan jobbe i mindre grupper og prosjekter.
- Tilrettelegge det pedagogiske inne og utemiljøet på en slik måte at det innbyr til lek og læring.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Deler inn i smågrupper.

- Samarbeid og aldersgrupper på tvers av avdelinger.
- Respektere hverandre, ha toleranse for våre ulikheter.
- Stopp-regel. Sette grenser for oss selv og godta andres grenser.
- Gir barnet ros og positiv tilbakemeldinger ved gode handlinger.
- Tilstedeværende, støttende og aktive voksne, som lytter, hjelper og er der barna er.
- Ved tilvenning for nye barn og ved overgang til storbarnsavdeling, legger vi til rette for å skape trygge og gode omgivelser for hvert enkelt barn og vi tar hensyn til hvem de kommer på avdeling med – slik at de får være med sine venner.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Vi har fokus på den gode samtalen.
- Personalet må vise interesse for alle barn både verbalt og non-verbalt.
- Personalet jobber bevisst med å snakke, lese, leke og planlegge aktiviteter sammen med barna.
- Vi skaper fortellinger og gjenfortellinger.
- Vi gjennomfører språkgrupper hver uke. Her har vi et stadfestet tema som blir brukt over tid.
- Vi er fremtidsrettet og bruker elektroniske hjelpemidler i vårt språkarbeid i barnehagen.
- Personalet blir regelmessig oppdatert på det siste innen språk fra nasjonale føringer.
- Flerspråklige barn får språkstøtte ved hjelp av mindre grupper. Her blir det jobbet med overordnede begreper, bilder og konkreter med mer.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

“Å gjøre noe sammen som fører til noe” (Bae 2006)

- Barna får komme med sine meninger og tanker om barnehagehverdagen.
- Barna får delta i fellesskapet og bidra til endringer.
- Vi er lydhøre og sensitive ovenfor småbarns nonverbale uttrykk.
- Vi gir barna mulighet til å bli sett og hørt, støttet og utfordret i relasjon med voksne.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

-
- Når barnet kommer til barnehagen, skal det ønskes velkommen med navn.
- Når barnet skal hjem fra barnehagen vil personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Vi bruker Spireportalen aktivt, samt daglig dialog med foreldrene ved henting og levering.
- Foreldresamtaler - Vi inviterer til en-to samtaler i løpet av barnehageåret. Ved behov, eller etter ønske, er vi alltid åpne for flere samtaler. Vi gjennomfører også to foreldremøter årlig.
- Vi inviterer til ulike sammenkomster som f.eks påskefrokost, FN-dag, sommerfest ol.
- Jevnlige møter i foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Årsplan
- Plandager
- Ledermøter, Personalmøter, avdelingsmøter, med systematiske planer.
- Plantid og ubunden tid.
- Gruppemøter på tvers av avdelinger
- Satsningsområder
- Personalutvikling (utviklingsarbeid), med faglig fokus og oppdatering.
- Kurs

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Systematisk og usystematisk vurderinger for å hele tiden ha fokus på å utvikle oss og være åpne for å endre praksis.
- Gjennom arbeid med Espira BLIKK utvikler vi en felles vurderings- og tilbakemeldingskultur i barnehagen.
- Dokumentasjon av opplevelser, aktiviteter, temaer, ukes- og månedsrapporter på Spireportalen

- Samtaler med barna for å lytte til hvordan de har det i barnehagen.
- Halvårsevalueringer for avdelingene og lederteamet.
- Evaluerer aktiviteter fortløpende
- Ulike kartleggings skjemaer som brukes ved behov i forhold til barns språk, motorikk, sosial kompetanse, trivsel og lek.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Leken er en viktig arena for sosialisering og personalet har fokus på å legge til rette slik at alle barna blir inkludert i fellesskapet - på hver enkelt avdeling og generelt i barnehagen.
- Dele inn i små grupper med ulike aktiviteter som er tilpasset slik at alle barna kan delta.
- Gjennomføre kartlegginger ved bruk av Alle med og Tras.
- Vi ser det enkelte barn og møter deres behov i hverdagen. Dette gjør vi gjennom et tett samarbeid med foreldrene. Det er også viktig med et godt samarbeid med våre eksterne samarbeidspartnere som PPT, TIT, drøftingsteam, helsestasjon og barnevern, da de kan bidra med veiledning eller annen hjelp.
-

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- Alle de faste ansatte er kjent med COS-trygghetssirkelen. Vi bruker den i hverdagen, vi har ekstra fokus på dette når det er tilvenning av nye barn.
- Vi har aldersgrupper fra slutten av februar til april.
- Vi har aktiviteter etter barnas utvikling og modenhet.
- Vi sikrer progresjon til barna gjennom dokumentasjon.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- Fra å være størst på småbarn til minst på storavdeling, innebærer det å møte på nye utfordringer, som større barnegrupper og andre voksne å forholde seg til. Det er viktig å se hvert enkelt barn, bli godt kjent med dem og se hva de har behov for i forhold til egen utvikling og læring. Alle barn skal oppleve mestring og fremgang.
- Aldersgrupper på tvers av store avdelinger en dag i uka. Skogsspirer (3-4 år) og Rockespirer (4-5 år)
- Materiell til bruk: Perler, modellkitt, puslespill, spill, lego, duplo, biler, pinner, leker, forskningsutstyr og naturmateriell som kan inspirere til lek og læring.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- Vi vil gi Skolespirene et best mulig utgangspunkt til skolestart. Dette innebærer at vi jobber i grupper, samarbeider, venter på tur, rekker opp hånda, kunne holde fokus over en lengre periode, bli selvstendig i valg og påkledning.
- På Skolespiregruppa starter vi med opprop der barna finner sitt eget navn og bilde som de henger opp på veggen. Dette gjør vi for at barna skal gjenkjenne sitt eget navn/bokstaver visuelt og gjennom lyd. Samtidig får vi øvd på preposisjoner når de henger opp navn og bilde.

- Vi tar utgangspunkt i Skolespirestandarden (se vedlegg) som innebærer at Skolespirene får opplevelser som turer i nærmiljøet, overnatting i barnehagen, bibliotekture, teater og skolebesøk.
- Vi jobber systematisk hele barnehageåret med Språksprell, Familien min og Trampoline aktivitetshefte. Vi får også besøk av Tarkus som lærer oss om trafiksikkerhet. Dette er strukturerte opplegg med et opplæringsformål, men vi tøyser og tuller underveis for det skal også være gøy.
- Progresjon innebærer at barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Personalet tilrettelegger de pedagogiske aktivitetene og metodene slik at barna får utfordringer tilpasset interesser og kunnskaper for å sikre at alle opplever mestring, samtidig som de har noe å strekke seg etter.

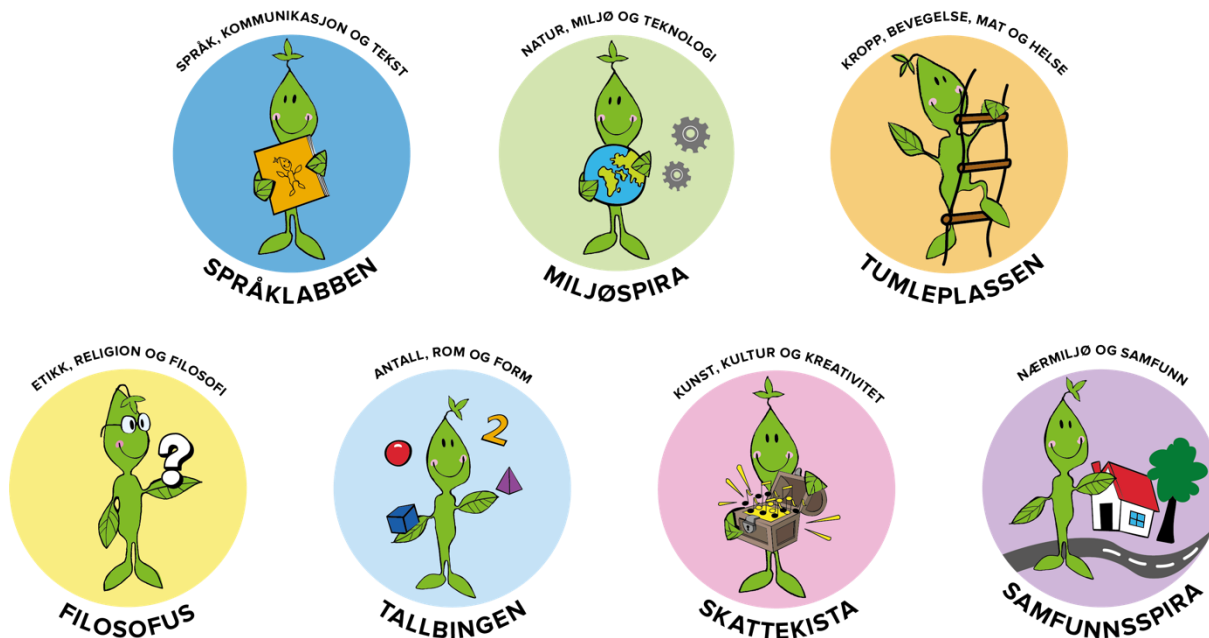

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Barna deles inn i mindre grupper på avdelingen og på tvers.
- Vi legger opp til gode samtaler med barna rundt temaer de er interessert i. Dette skjer i leken, rundt matbordet, garderobesituasjoner og i spontane henvendelser.
- Hver avdeling velger en bok som det jobbes med gjennom året der vi er åpne for barnas innspill slik at de medvirker i prosessen.
- Vi lytter til barna og undrer oss sammen med dem over ulike temaer/fagområder.
- Tur/utegrupper med bevegelse i fokus.

- Matgrupper som deltar i varmmatlagning hvor viktigheten av et sunt og godt kosthold er i fokus
- Se de gylne realfagsøyeblikkene i hverdagen. Bruke hverdagssituasjoner til undring og utforskning og knytte disse opp imot realfagsbegreper.
- Legge til rette for ulik lek og naturopplevelser som gir rom for undring, refleksjoner fra både barn og voksne, utforskning og læring.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekomende.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

